

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in valja s poštnine vred in v Mariboru s poštnim na dom na celo leto 4 K, pol leta 2 K in s četrt leta 1 K. Naročnina na Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobijo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroska cesta št. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petičarice na enkrat 15 vin, na dvakrat 25 vin, na trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprete reklamacije se pošiljajo preko.

Pozdravljeni!

Redke goste bo imel Ljutomer dne 10. in 11. avgusta v svoji sredini. Naša katoliška omladina se zbere v njem k prijateljskemu sestanku in resnemu posvetovanju. Marsikateri od njih še ni dosegel 20. leta svoje mladosti, vendar je ta mladeniška četa že predmet strastnega sovražstva, pa tudi gorke ljubezni. Sovražijo katoliške dijake sovražniki vsega, kar se imenuje katoliško; ljubi pa jih vse, komur je naša vera sveta in draga.

Ljutomer je družabno središče Murskega polja in Slovenskih goric. Občinski zastop pa je še sicer v tujih rokah, toda večina prebivalstva je narodnega mišljenja. V zgodovini slovenske narodne zavednosti je igral Ljutomer važno vlogo. Dogodki l. 1848. in časi taborov, so ozko zvezani z Ljutomerom. Iz Ljutomera so nam stajerskim Slovincem izhajali žarki zlate narodne ljubezni.

Bili smo takrat še edini in le naš materin jezik je bil zaničevan. Časi so se spremenili. Hudobne roke nekaterih mladih samoljubcev so raztrgale staro slovo in iz njih srca je začel bruhati gnjev proti katoliški stvari. Sedaj se moramo braniti na dve strani. Proti bratom imamo braniti svojo vero, proti tujcem svoj jezik, in žal, večkrat oboje proti obojim.

Brezupen bi bil naš boj, ako bi ne imeli za seboj mladega, navdušenega naraščaja. Kako mnogoštevilne so te vrste med našim zvestim kmečkim ljudstvom, pokazali so nam mladeniški shodi v zadnjih letih. Shod v Ljutomeru pa bo pokazal, da imajo naši kmečki mladeniči tudi obilo somišljenikov med našim dijaštvom, med naraščajem slovenske inteligence.

Abiturienti! Dijaki! Naše orožje se bo de skrhalo, naše roke bodo otrpnele od hudega in vročega boja, katerega moramo biti za katoliško-narodne ideale. Toda vstrajajli bomo, da pride čas, ko vam lahko prepustimo prve vrste v boj, ter položimo v vaše roke neomadeževano zastavo katoliško-narodno. Iz Ljutomera so prihajali valovi krepke narodne ljubezni začasni narodnostnih bojov, sedaj ko se je začel tudi med našim ljudstvom biti boj zaradi svetovnega naziranja, ustvarja nam Ljutomer tudi za ta boj najboljše upe.

Podlistek.

Deseti brat.

Spisal F. S. P.

Ko sem se doma hodil v šolo in mislil, da je abecednik najučenejša knjiga na svetu, tedaj smo zahtajali bosopeti otroci po šoli k Knafljevemu čebelnjaku.

Knafelj je bil star mož zgubanega čela in resnega lica. Bralo se je na njegovi vnianjosti, da je mož precej skusil v svojem življenju.

Ce je bil pri čebelnjaku, spravili smo se otroci okolu njega in ga prosili, da nam je povedal kako dogodbo iz svojega življenja.

Nekega lepega dne smo ga našli prav dobre volje; prosili smo ga vsi, naj nam še enkrat pove, „kako je desetega brata lovil.“

Mož nam je drage volje ustregel in pričel pripovedovati to-le zgodbo:

Ravno okolu sv. Mihela bo, če prav pomnim, že 75 let od tega dogodka. Tedaj sem bil vse bolj korenjak, kakor sedaj. To sem vam bil raven kakor sveča, in ne zguban, kakor me tukaj vidite. V celi soseski in še daleč na okolu se nisem jaz nobenega vstrašil.

Moj starejši brat, rajni France, Bog mu daj dobro, je šel od doma v Dolino in ondi kmetoval. Gospodaril je varčno, da celo malo skoparil je.

Ko sem ga obiskal, pokazal mi je v skrivni omari poln lonec srebrnega denarja. Jaz sem ga precej opomnil, da naj dene denar rajši na obresti; on pa je trdil, da je vse bolj varno, če ga ima pod lastno streho. Dalje ga nisem svaril in poučeval, ker je bil malo trmoglav.

Verno slovensko kmečko ljudstvo, pozdravlja iz vsega srca svoje katoliško dijaštvo. Gorko in srčno pozdravljeni!

Zanimiv shod na Velehradu.

Zadnjih smo že kratko poročali o shodu na Velehradu, ki se je pečal z vprašanjem o zedinjenju vzhodne in zahodne cerkve. V soboto predpoldnem je ta shod končal svoje delo, nadškof levovski grškega obreda je imel v cerkvi izpred oltarja krasen govor na vdeležence, nadškof iz Sofije Menini pa je zapel zahvalno pesem. Popoldne so pa imeli ožjo sejo odposlanci, katere je shod izbral izmed vseh slovanskih narodov (od Slovencev sta izvoljena dr. Grivec in Ljubljani in dr. Kovačič v Mariboru), katerih naloga je, širiti apostolsko misel sv. Cirila in Metoda pri svojih rojakih, proučevati zblizanje vzhodne in zahodne cerkve ter pripravljati tvarino za prihodnji kongres, ki se bo vršil zopet na Velehradu l. 1908.

Ko je bilo učeno delo končano, se je pa začela ljudska slavnost. Moravski Čehi imajo dobro razvito društvo „Apostolat sv. Cirila in Metodija“, ki šteje nad 50.000 udov ter z molitvijo in miloščno pospešuje zedinjenje cerkve med Slovani. To društvo je imelo drugi dan svojo glavno skupščino. Od vseh strani so proti večeru prihajale cele procesije dobrega moravskega ljudstva v zanimivih narodnih nošah, ki so žalibog pri nas že celo izginile. Malo pred 7. uro smo se zbrali vsi ob slavoloku pri Cirilovi kapeli ter spremljani z godbo korakali v cerkev; pred nami so nosili dečki na drogovih tablice, na katerih je bilo zapisano, od kod je kdo. Med mnogoštevilnimi domačimi kraji si videl tablice z napisom: Rim, Petrograd, Levov, Zagreb, Ljubljana, Maribor itd.

Pri velikih vratih jezuitskega samostana nas je pričakal nadškof Menini ter nas spremil v velikansko in lepo cerkev. Mogočno je odmevala iz tisočerihih grl lepa Ciril-Metodova pesem. Eden izmed domačih očetov jezuitov je imel pridigo, v kateri je kratko razložil važnost Ciril-Metodovega apostolata, potem je pa bil blagoslov. Drugo jutro je bilo skupno sv. obhajilo, okoli pol 9. ure pa se je začelo zborovanje pod milim nebom, katerega se je udeležilo do 4000 oseb; na visokem odru so poleg predsedništva bili zastopniki vseh slovanskih narodov. Kanonik Pospisil iz Olomueca je pozdravil navzoče, zlasti zastopnike drugih slov. narodov. Visokošolec Vrablec je kratko ortal življenje sv. Cirila in Metoda, za njim pa je spregovoril sofijski nadškof

Ko je bila pa ta varčnost že čez mero, pokaral ga je modri Bog na poseben način. Jeseni tistega leta se pritepe v Dolino neki slepar, ki se je izdal za desetega brata.

Hodil je od hiše do hiše in se delal neumnega in modrega, kakor mu je bolj kazalo. Imel je pri sebi tudi tovariša, ki ga je dobro podpiral pri njegovem poslu.

Ko tedaj prideta oba v Dolino, kmalu zvesta od ljudi, da je moj brat precej petičen. Njega torej skleneta opehariti.

Nekega večera prideta k bratu in prosita prenočišča. Gospodinja, stara Meta, jima reče, da ni prostora, ker morajo nocoj prenočiti tudi tesarji, jutri bodo namreč postavili nove svisti.

Deseti brat se tebi nič meni nič hitro, obrne in hoče dalje. Tovariš njegov pa stopi v vežo, skloni se k Francetu, ki je ravno iz sobe prišel in mu nekaj tiho pove.

Na to stopi France ven in pokliče desetega brata nazaj ter ga kaj uljudno sprejme. Potem ju pelje v sobo, stari Meti pa ukaže, kaj boljsega pripraviti za večerjo.

Meti se je čudno zdelo, kako je to, da je skopi France tako naglo postal radodaren. Začela je sumiti, da mogoče nista poštna človeka, da sta morebiti celo vedežnika in čarovnika. Pri tej misli se je tako prestrašila, da je storila veliki križ.

Ko je večerjo skuhala, nese jo v hišo in postavi na mizo. Nato pristopijo naši trije znanci, posedejo krog mize in začnejo večerjati. Po jedi vstane France in hoče oditi. Deseti brat ga pa precej pokara, češ, kako to, da gre od mize, predno so opravili molitev. France se ves zavzet vrne in počaka molitve. Potem pa stopi v kuhinjo do Mete.

Vsa v strahu ga vpraša, kdo da sta ta dva človeka?

Menini, ki je v bolgarskem jeziku vspehujal k apostolskemu delovanju za zedinjenje cerkev ter svoj govor končal s škofovskim blagoslovom. Jako lepo je potem govoril v češčini tovarnar Vaclav Zboril iz Bistrice o zaslugah, ki si jih je pridobila cerkev za omiko. Nobena druga vera, je rekel med drugim, nobena cerkev, nobena stranka nima toliko zaslug za omiko, kakor katoliška cerkev, zato je grda laž, če tako imenovani „naprednjaki“ očitajo cerkvi nazadnjaštvo. Z raznimi vzgledi iz zgodovine zlasti iz francoske prekucije je podprl govornik svoje trditve ter pokazal, kako so se ravno „naprednjaki“ mnogokrat pokazali sovražnike omike, prostosti in človekoljubja.

V lužiško-srbskem narečju je spregovoril profesor Bril (tudi posvetnjak) o evangelijskem delovanju Metodovem in o zvestobi do Petrove stolice. Posebno je očaral poslušalce s svojo veličastno postavo pa s prijazno in poljudno besedo nadškof Sceptički, ki je govoril maloruski, povdarjajoč, da je Velehrad vsem slovanom sv. mesto, ker nam je odtod zasijala luč Kristusove vere, ki je naš najdražji zaklad. Hoditi nam je po stopinjah sv. Cirila in Metoda ter z molitvijo in delom pospeševati zedinjenje v enem ovčinjaku Kristusovem.

Znameniti nčenjak in prijatelj Slovanov p. Palmieri je kratko ogovoril zborovalce v češkem jeziku, rekši, v Rimu sta bila sv. apostola posvečena za škofa, naj tedaj ostane med Slovani vera, ki sta je prinesla sv. brata.

Vsenčilišnica Sofija Likajev iz Petrograda, ki je pred kratkim prestopila v katoliško cerkev, je spregovorila velikorusko o dobroti, biti ud prave cerkve Kristusove. Na vrsto so prišli sedaj Jugoslavlani. Najprej je dobil besedo prof. Kovačič iz Maribora. Rekel je po priliki: Slovenec od bistre Mure in deroče Drave ima poseben vzrok, izraziti svojo radost in hvaležnost v Velehradu ob grobu sv. Metodija, saj je Metod bil ne samo moravski, ampak tudi naš pastir, njegove noge so posvetile tudi slovenske kraje. Metod je bil gost slovenskega kneza Koclja, katerega oblast je segala od Blatnega jezera do Drave. Moravani in Slovenci so bili takrat bližnji sosedji, pozneje nas je usoda ločila, ker so se med nas vrnili Madžari. Po prostoru smo sedaj daleč narazen, a naša srca so blizu in duh sv. Metodija naj nas še tesneje združi. V imenu Hrvatov je spregovoril dr. Pazman, vsenčiliški profesor v Zagrebu, dr. Grivec iz Ljubljane pa je pozdravil zborovalce v imenu ljubljanskega knezoškofa, kar se je sprejelo z živahnim ploskanjem in slavakliči. V imenu Slovakov je govoril župnik Hlinka, ki je bil že na prejšnjem shodu zanimiva prikazen. Prišel je ravnokar iz ječe. Zaradi njegovega narodnega mišljenja in delovanja

On ji reče: Nič se ne boj, prav poštna sta. Molita rada, kar je dobro znamenje, da sta poštni duši. Sedaj pa hitro pojdi in pripravi v mali izbici dve postelji, da pojdeteta k počitku; rekla sta mi, da sta trudna.

Po teh besedah je bila Meta umirjena. Ko je slišala, da rada molita, odvalil se je od srca težak kamen. In prav hitro je šla v čumnato postiljat, in vesela je bila, da lahko skaže tujcema telesno delo usmiljenja.

Ko je bilo vse pripravljeno, spremil je France potnika s svečo v pripravljeno sobico. Ondi se še nekaj tiho pogovore, potem jima želi lahko noč in odide.

Ko France stopi v hišo, bila je družina zbrana pri večerji. Stara Meta mu reče, naj gre večerjat, on pa odgovori, da je že poprej jedel; skupne večeršne molitve ni čakal. Družini da hitro potrebna povelja za drugi dan, potem pa odide precej v svojo spalnico.

Vrata za seboj zaklene, luč ugasne, ter sede na postelji. Z žuljavo dlanjo si podpre vročo glavo. — Burne misli mu rojijo po glavi. Kri mu kipi, in srce nemirno bije v prsih. V svoje mučne misli zatopljen, sedi na postelji čez tri dolge ure. Zdelo se mu je, da je prebil že celo večnost, predno je dočakal najste ure.

Ko odbije kladivo v vaškem zvoniku, najstj uro, prične mu srce še nemirneje utripati. Tiho zleze iz postelje, odpre vrata in gre po prstih pred spalnico neznanih tujcev.

Tukaj na lahko potrkaj in vrata se mu hitro odpro. Deseti brat je še bedel in bral iz neke umazane knjige. Tovariš njegov je pa že spal.

France ga povpraša, bo li kmalu čas?

Deseti brat mu odgovori: Čez pol ure! Mej tem pa pojdi in prinesi vse srebrne denarje, ki jih imaš,

ga je madžarska vlada dala zapreti in njegov madžarski škof ga je celo odstavil. Opisal je grozne razmere, v katerih žive Slovaki. Sklenil je svoj govor z besedami: Stari Evropi preti vsled brezverstva, razdanosti in nasilstev nevarnost, da se potopi v lastni krvi, Kristusovi veri zvesto Slovanstvo ji bodi rešnik! Poslanec Barvinski je sporočil pozdrav stanislavskega škofa in naposled je še spregovoril v poljskem jeziku superior lazaristov iz Varšave.

Polni vneme za sveto stvar smo se razšli vsak na svoj kraj iz slavnega Velehrada.

Politični ogled.

— **Stajerski deželni zbor** bo zboroval baje od 15. septembra do 5. oktobra. Nemški liberalci se strastno upirajo morebitni volilni preosnovi, ki bo tudi na dnevnem redu.

— **Macedonija.** Vedno prihajajo nova poročila o pobojih in vstajah, o umorih in požigih v macedonski pokrajini. Vsak dan čitamo o novih grozodejstvih, ki jih uprizarjajo grške, bolgarske, srbske, albanske in vlaške čete. Dasi so vesti mnogokrat pretirane, vendar če so le malo resnične, nam morajo že zadostno predstavljati krvav in neznosen položaj macedonskega prebivalstva. Kakor beremo vedno o vstaškem gibanju, tako prihajajo tudi vedno poročila o preosnovah v Macedoniji. Vsak dan prinese ta ali oni časopis taka poročila, ki jih nameravajo tuje države uvesti. In kdor bi čital le poslednje, bi bil prepričan, da vlada in mora zavladati na Balkanu mir in red. Toda temu žal ni tako. Vse te preosnove so le na papirju, vsi načrti ostanejo le njihovim osnuteljem znani in Macedonije še videli niso in je najbrže dolgo časa tudi ne bodo. Macedonsko vprašanje je pa toliko težje, ker tu ne prebiva samo en narod, ampak cela dežela je obljudena od najrazličnejših sovražnih plemen. Po večini je prebivalstvo sicer slovansko, namreč srbsko in bolgarsko, toda primešano je toliko tujih narodnosti, da je slovanski živelj v vedni nevarnosti. Ker pa vse te različne narodnosti ne morejo pričakovati pomoči od tujih držav, zato si pomagajo same in morijo vse drugorodec. In tako se uničujejo in slabe ti narodi sami. Življenje in premoženje je v vedni nevarnosti; zato ni čudo, da se je v zadnjem času izseljevanje v Ameriko gorostasno povečalo. Turška vlada pa tudi ničesar ne stori, da bi zabranila to izseljevanje, ker je mnenja, da ravno najbolj revolucionarni elementi zapuščajo domovino. Zato upa Turčija, da ravno izseljevanje oslabi vstaško moč in pusti turški vladi popolnoma svobodne roke. Sicer je pa z preosnovo zelo težko. Da bi se postavila Macedonija pod isto tuje nadzorstvo, se je bati, kaj se sčasoma tudi popolnoma odtrga od Turčije, in tega ravno države nočejo. Da bi pa Turška sama skrbela za red, je pa preveč dvomljivo. In vendar je tako krvavo potreba preosnov, ki bi jamčile ljudstvu vsaj za varnost življenja.

— **Trgovinska pogodba s Srbijo.** Trgovinska pogajanja med Srbijo in našo državo še sedaj niso privedla niti k najmanjšemu cilju in zato so dobili srbski odposlanci iz Belgrade obvestilo, da srbska vlada ne more ničesar več popustiti. Pogajanja glede pogodbe se zato nadaljujejo šele v septembru. Tudi dočasne ureditve trgovinskih razmer med obema državama ni moglo priti.

— **Madžarska pravičnost.** V Miavaru na Ogrskem je obsodila sodnija dva slovaška učitelja na 15 dni zapora in 200 K denarne kazni, ker sta okinčala svoje sobo s slovaškimi traki.

ter jih deni v lonec. Potem prinesi prt, da bodeva lonec pokrila; vse drugo imam sam!

France gre in opravi natanko, kakor mu je naročil deseti brat. Prinesel je poln lonec križakov, šmarnih petic in še druge srebrnine. S tresočo roko postavi na mizo pred deseto dete vse svoje imetje v gotovini.

Ko je bilo vse urejeno, prične biti kladivo dvanaajsto uro.

Sedaj pa le tiho bodi, desetne deseti brat Francetu in prične denarje križati. Iz žepa vzame steklenico, napolnjeno z nekim oljem. Iz nje vlije nekoliko kapljic na denarje, vzame črno knjigo in začne mrmraje čitati. Pri tem poslu je kremžil svoj obraz tako čudno, da so se Francetu lasje jezili, in je menil, da vidi samega „Bog nas varuj“ pred seboj.

Ko je bilo žegnovanje denarjev dokončano, vzame deseti brat prt, zadela lonec in naroči Francetu, da ne sme celih štirindvajset ur nihče pogledati v ta lonec. „Sicer zginejo denarji“, pristavi skrivnostno.

Nato sedita in kramljata France in deseti brat precej dolgo. Okoli treh pa začne nenadoma deseta brata zob boleti. Strašno prične fjavkati in se prijemati za glavo.

France ga izprašuje, kako mu more pomagati. Deseti brat mu odvrne, da mu more bolečine uto-lažiti edino le kontrobantarski tobak. — Pa tega gotovo nimate, pravi on dalje, za to mi ne morete pomoči.

Res, da ga nimam doma, pravi France, pa ga lahko dobim. Pri sosedu se gotovo dobi. Čakajte, grem ga precej iskati.

France hitro vstane in odide. Ko se vrne, pri-vleče iz žepa dva velika lista duhana. Deseti brat

— **Zenske občinski odborniki,** pa ne pri nas, ampak na Angleškem so sklenili postaviti, da je vsaka ženska, ki ima volilno pravico v občinski zastop, lahko tudi izvoljena v odbor.

Mala politična naznanila.

Dne 1. avgusta. Na Ogrskem se snuje nova frasonska stranka, ki se imenuje radikalna. — Med Srbijo in Turčijo se je sklenil dogovor, da si pomagata proti sovražnikom. — V Maroku v mestu Casablancaj so umorili devet Evropejcev ter oropali vse trgovine Evropejcev, ker so Francozi zidali v Casablanci svojo trdnjavo. — V Makedoniji Turki uspešno zasledujejo grške in bolgarske čete. — Na Južnem Tirolskem so napadli tamošnji italijanski prebivalci izzivajoče nemške turnarje. Vsled tega je seveda v nemškem taboru še vedno velik krik. — V Inomostu so napadli za maščevanje Nemci italijanske trgovine. — Japonci so razorožili s silo korejske vojake. — Francoski ministrski predsednik Klemenco je prišel v avstrijsko kopelj Karlovi vari.

Dne 2. avgusta. Cesar je imenoval bivšega justičnega ministra Ruberja predsednikom najvišjega sodišča. Dobro znamenje zanj je, da ga napadajo judovski in nemškonacionalni časniki. — Vsled pobjev v Maroku (Casablanka) so pokoncu vse prizadete velevlasti. — Angleški kralj Eduard obišče dne 15. avgusta našega cesarja v Ištu. — Med korejskimi in japonskimi četami se je vnel hud boj, predno so se Korejci dali razorožiti.

Dne 3. avgusta. Ruski car Nikolaj in pa nemški cesar Viljem sta se sešla v Svinemünde, da se baje pogovorita o ruskih razmerah. — Ljubljanski župan Hribar je potrjen od cesarja in bil danes zaprisežen. — Siamski cesar, ki potuje po Evropi, je sedaj došel na Nemško. — V Varšavi na ruskem Poljskem je bilo obsojenih 67 revolucionarjev, eden na smrt, drugi pa na prisilno delo od 5 do 15 let.

Dne 4. avgusta. Kralja dežele Anam, ki je pod francosko nadvlado, so Francozi zaprli, ker je uganjal strašne grozovitosti. — Nižjeavstrijski deželni zbor je sklican za 5. septembra. Na dnevnem redu je tudi volilna preosnova. — Bolgarski kralj se je pripeljal danes v avtomobilu v IŠL in obiskal našega cesarja.

Dne 5. avgusta. Krščansko-socialna stranka za Tirolsko je imela strankin shod v Inomostu. Pripravlja se na deželnozbornske volitve. — Francoska vlada je odposlala dva križarja, in angleška enega v Casablanka v Maroku, da štiti Evropejce. — Iz Portugalske poročajo, da se je vrnil mir v dežel. — Včeraj so priredili delavci v Budimpešti na Ogrskem več volilnih shodov, na katerih so zahtevali splošno in enako volilno pravico. — Češki agrarci zahtevajo, da se pri pogodbi z Ogrsko varujejo kmečke koristi. — Danes je odposlala tudi španska vlada enoj topničarko v Casablanko. — Na Ruskem v Pjatogorsku so revolucionarji ustrelili bivšega generalnega guvernerja v Odesi, generala Karangorova. — V Rigi na Ruskem so se v ječi zastupili štirje revolucionarji, katere so nameravali drugi dan obesiti. — Francozi nameravajo v sredo zvečer zasedi Casablanko. Maročani pa pretijo, da bodo vse Evropejce poklali, ako se izkrcajo francoski vojaki. Tudi v drugih marokanskih mestih so se pojavili nemiri proti Evropejcem.

ju zgrabi z obema rokama in brž dene polovico peresa v usta. Nato se vleže v postelj in kmalu začne prav dobro smrčati, znamenje, da mu je duhan hitro vtolažil zobne bolečine.

France pa vzame zavezani lonec in ga nese v svojo spalnico. Tudi on se vleže; toda njegaj ne zaziblje sladki sen. Celo noč misli na svojo bogatijo in na pomnožene srebrnjake.

Zjutraj se poslovita tujcaj čarovnika pri Francetu in hitro odideta iz vasi.

Ko so tesarji drugo jutro zlezli iz svojih ležišč in razpostavili svoje orodje po dvorišču, povprašujejo Franceta, česa naj se najprej lotijo. Toda France jim ni nič kaj pametno odgovorjal; nekam zmedeno je govoril.

Čudno se jim je zdelo, kako je to, da je gospodar danes tako budalast. Pustili so ga pri miru in delali, kakor so vedeli in znali.

France pa ni imel nič pokoja; vedno ga je skrbelo in nekaj peklo. Vsako četr ure je šel gledat v spalnico, ali še stoji oni lonec tako, kakor poprej. Vselej ga je nekaj opominjalo, naj odgrne lonec in pogleda vanj. Toda premagoval je to skušnjavo celo dopoldne.

Ko udari dvanajst, prime s strahom za motvoz in odveže prt. Polagoma ga privzdigne in pogleda noter.

Pa, oj groza! Ne blesti se v solncu suho srebro, marveč prikaže se samo sivo — kamenje. Prvi hip meni, da se je zmotil; pomane si svoje oči in zopet pogleda. Pa prav isti prizor se mu pokaže, kakor poprej.

Kakor besen skoči na dvorišče in prične klicati na pomoč. Tesarji se osupneli pogledujejo, je li ob-

Razne novice.

* **„Stajere“ — nemški list.** V državnem zboru se je vsenemec Malik toplo zavzel za „Stajerca“, ga visoko povzdigoval ter ga hvalil, da je to nemški, a v slovenskem jeziku pisan list. Poslanec Malik je v državnem zboru letos zelo ostro govoril proti cesarski hiši, proti Avstriji in se je izjavil zopet, da se Avstrija podvrže Nemčiji. Vse to pošteni „Stajere“, pri katerem se samo v uvodnih člankih vsaki mesec enkrat „jasni“, modro zamolči!

* **Češka katoliška stranka** je padla pri celjski klepetulji „Domovini“ v nemilost, ker je prišlo v Hsinu do pretepa med njimi in rdečkarji ter liberalno gospodarsko stranko. „Domovina“ je spoznala, da je sedaj „vera“ v nevarnosti! Ko pa so hodili najeti in napiti agitatorji iz znanih nam trgov kakor roparji po Roblekovem in Ježovnikovem volilnem okraju, ko so strašili, lagali, zmerjali vro kmečko naše ljudstvo, ko so pretili celo življenju naših pristašev, takrat seveda „vera“ ni bila v nevarnosti, ampak takrat je govorila „narodna zavednost.“

* **Poslanca Markhla** so poklicali naši liberalci v rogaškem okraju na pomoč, ko je maja tamkaj tako hudo poklestila toča. Hoteli so na ta način proti dr. Korošcu agitirati. Toda dr. Korošec je takoj v začetku državnega zbora vložil predlog, za vse občine okraja brez izjeme, kako se je v njih volilo, ter označil škodo, kakor so mu jo te občine same napovedale. Kaj pa je storil Markhl? Izbral je za svoj predlog le nekatere občine ter navedel škodo, ki je mnogo manjša, nego jo je napovedal dr. Korošec. Seveda bo vladaj rajši verjela manjši škodi, ker ji je treba potem manj plačati. Prebivalci pa se naj zahvalijo za to pri Markhlu in liberalni stranki. Omenimo, da je dr. Korošec zaradi toče v okraju rogaškem vsakokrat vložil nujni predlog, kadar je bil okraj po toči prizadet. Ob enem se je v proračunskem odseku odločno pritožil proti počasnemu postopanju okrajnih glavarstev.

* **Otročja politika.** Nedovršeni dijaki pri „Nar. Listu“ se jezijo kakor mladi otročaji, da so poslanci Slovenske kmečke zveze stavili v državnem zboru več predlogov nego Hribarjevi senci Roblek in Ježovnik. Nam ne pride niti na misel, da bi vsled tega Robleku in Ježovniku kaj očitali. Saj nihče ni več od njih pričakoval, celjski dohtarji sami ne! Nadalje se študentje v „Narodnem Listu“ tolažijo, da sta Roblek in Ježovnik pač vsekakor bolj narodna, ker sta stavila predloge in vprašanje za uradnike. Smešno! Ali so samo uradniki, narodni, naši kmetje pa, za katere so delali poslanci Slovenske kmečke zveze, ne spadajo k narodu?

* **Veliko neamnost** je znil „Narodni List“, ko je napadel dr. Korošca, ker se je v državnem zboru zanimal tudi za izvršenje železnice Polzela-Kamnjak. Roblek v tem oziru pač ni svoje dolžnosti storil in kdor pozna razmere, se mora le smejati „Narodnemu Listu“, ki neumno izgovarja Robleka, češ, Roblek ni nič storil, ker je znal po Hribarju, (kojega senca je), da je v železniškem svetu železnica že sklenjena. Železniški svet lahko sklene na tisoče železnic, vsled tega še nobena ne bo zidana, ker železniški svet nima nikakoršne postavodajalne moči. Stvar mora v državi zbor, in to je storil dr. Korošec. Pri tem delu dr. Korošcaj tudi ne bo motila otročja opazka v „Narodnem Listu“, da je železnica v Roblekovem okraju. Slovenska kmečka zveza in njeni poslanci bodo skrbeli za vse okraje, kjer je kaka zadeva na korist kmetom in pri tem ne bodo nikdar hodili po svete h gospodom študentom okoli „Domovine“ in „Narodnega Lista“. Dejstvo pa ostane, da

norel, ali kaj mu je. Grede k njemu in ga povprašujejo, kaj se je pripetilo.

Jecljaje pripoveduje, kako sta ga goljufala ona dva sleparja, in jih prosi, naj hitro grede na vse strani vprašat, kam sta oba šla, da še dobe zvite tatove.

Enemu še posebej naroči, naj hitro vzame konja in hitro jezdi k meni, da mu pomagam iskati potepuhov.

Hitro se razkrope po vasi, in kmalu poizvedo, na katero stran sta krenila tatova.

Zalostno novico zvem tudi jaz. Godrnjal sem seveda, ko je prišel odposlanec k meni ter me prosil, da bi šel tatova iskat.

Saj sem mu pravil in sem mu trobil, da za tatove hrani svoje kebre. Zdaj pa ima, telega nesrečna, ker si ne da prav nič dopovedati. — Tako sem se jaz jezil.

Toda kmalu me je morala miniti jeza. Prtrdil sem si podveze pri hlačah, potegnili skornje čez kolena, djal na glavo širokokrajni klobuk, in hajdi za tatovi!

Z menoj sta šla tudi dva tesarja. Hitro smo stopali, pa vendar nismo mogli doiti desetega brata in njegovega spremljevalca; mudilo nas je vedno poizvedovanje, kam sta krenila.

Že smo hodili celo popoldne; solnce se je jelo skrivati za bližnje gore.

Tesarja se pričneta zgovarjati, da se bosta vrnila, ker nimata nič upanja, da bi kaj dobili. Tudi menita, da je nevarno, po noči hoditi v teh samotnih krajih.

(Konec prihodnjic.)